

AKTIVE: De har hver sin egen kreftshistorie, og er aktive i tre av kreftpasientforeningene – Leif Kristoffersen (t.v.), Stjørdal, Inge G. Roel, Verdalen, og Arnhild Haugbotn, Levanger.

Gir kreften ansikt

■ HELL

I hver av de største byene i Nord-Trøndelag får omkring ett hundre personer diagnosen kreft hvert eneste år. I helga var nøkkelpersoner i pasientforeningene innen Kreftforeningen samlet for å finne fram til hvordan de kan bistå andre på en enda bedre måte.

Roar A. Fordal
raf@t-a.no / Tlf. 92 06 45 33

Innsatsen for å bistå kreftsyke og familiene deres skal nå økes.

– Jeg måtte levere dyrene på gården fra meg da jeg fikk diagnosen hjernesvulst, forteller Jon Ryen (bildet) fra Røros.

Han overløyd, og er nå med i den nystartede Hjernesvulstforeningen. Sammen med Bjørn Lyster fra Overhalla i den nest yngste foreningen Lungekreftforeningen, representerte de nykommerne da pasientforeningene møttes på Hell.

Leif Kristoffersen fra Stjørdal i Lymfekreftforeningen, Arnhild Haugbotn fra Levanger i Foreningen for brystkreftopererte, og Inge G. Roel fra Verdalen i Prostataforeningen deltok også under samlingen. Alle har de sin historie om da de fikk beskjeden: Du har kreft!

Vanskelig å godta

Inge G. Roel var overbevist om at prøver var byttet om da han fikk diagnosen prostatakreft. – Jeg var 52 år gammel, og prostatakreft var da kun noe gamle menn fikk.

I dag er Roel 66 år.

– Jeg synes helsevesenet har tatt godt vare på meg. For to år siden fikk jeg tilbakefall. Men ny type behandling ved Aker sykehus brakte meg videre i livet.

Han var med og startet prostataforeningen i 2004.

– Da jeg selv fikk kreftdiagnosen, følte jeg meg veldig alene. Jeg vil gjerne gjøre en innsats for at nye kreftsyke

kan finne noen å snakke med. Jeg husker godt hvordan jeg selv følte det – at nå vil alt gå til grunne. Slik gikk det ikke, og i dag vil jeg si at jeg har hatt et bra liv etter kreftdiagnose, sier Inge G. Roel.

Kreftdiagnose i Afrika

Arnhild Haugbotn (70) fra Levanger arbeidet som frivillig sykepleier på et sykehus i Tanzania da hun kjente en kul i brystet.

– Jeg måtte dra til Nairobi for å få mammografi. Tilbake i Norge ble kreft ble operert bort.

Etter kun fire uker returnerte Arnhild til sykehuset i Afrika. Gjensynet ga opplevelser hun aldri vil glemme. I Afrika er diagnosen kreft for en dødsdom å regne. Derfor måtte flere ta i henne for å være sikre på at det ikke var en ånd de så da hun var tilbake.

– Jeg har engasjert meg i pasientorganisasjonen, og det er svært viktig at nye syke kan få snakke med noen med erfaring om sykdommen. Fellesskap er veldig viktig med en så dramatisk diagnose som kreft. Å få snakke med noen som faktisk har overlevd kan bety svært mye, sier Arnhild Haugbotn.

– Trodde det var min siste jul Stjørdalingen Leif Kristoffersen (63) fikk diagnosen lymfekreft i 1992. I 1999 hadde han et tilbakefall.

– I januar i 1993 kom jeg heim fra sykehuset. Da jeg tok pynten av juletreet, tenkte jeg at jeg hadde opplevd min siste jul. Da hadde jeg det vanskelig, minnes han.

Heldigvis virket behandlingen.

– I dag vil 80 – 90 prosent av personene med diagnosen lymfekreft overleve, sier Leif Kristoffersen.

Han var med på å starte Lymfekreftforeningen for tre år siden. Foreningen arbeider for å organisere tilbud til nye syke slik at de skal få noen å prate med.

– For få!

Pasientforeningene i Kreftforeningen har gradvis fått flere medlemmer, men de ønsker enda flere velkommen.

– Foreningene er veldig viktige slik at nye syke kan få snakke med, for behandlerne, og for å få fram hva som må til av ressurser for å behandle og rehabilitere etter en kreftdiagnose, sier Arne Lyngstad i

Vant over kreften – nok en gang

■ HELL

Han fikk diagnosen kreft den siste dagen sin på Stortinget i 2001. Arne Lyngstad vant kampen, men ble rammet av en mer aggressiv krefttype i år. Igjen vant han, og siden 1. oktober har han jobbet heltid.

Roar A. Fordal
raf@t-a.no / Tlf. 92 06 45 33

Den siste aggressive kreftsykdommen tok fra han sangstemmen.

– Det var et veldig stort tap for meg som var så glad i å synge. Jeg tvang meg til å prøve å tenke positivt, og fant ut av jeg kunne spille flygel i stedet, sier Arne Lyngstad.

48-åringen smiler igjen etter et toft 2010. Den harde og intensive kreftbehandling tomte kroppen hans helt for energi. Men det gikk bra nok en gang.

Lørdag og søndag deltok han på samlingen til Kreftforeningen på Hell, som brukerrepresentant i lymfekreftforeningen.

– Jeg var forberedt på at jeg kunne bli kreftsyk igjen. Men årene gikk, og selvfølgelig håpet jeg å holde meg frisk, fortsetter Arne Lyngstad.

Det gikk veldig bra – helt til i år. Da ble det på ny behandling med både cellegift og stråling, og igjen virket kreftbehandlingen.

Vil bli gammel

– Jeg er 48 år nå, og fast bestemt på at jeg skal leve lenge og etter hvert bli en gammel mann selv om jeg vet at jeg må leve med kreftsykdommen, sier han.

Lyngstad fikk diagnosen kreft den siste dagen Stortinget var samlet i 2001.

– Jeg fikk beskjeden på Radiumhospitalet. Etterpå dro jeg til avskjedsselskap for Johan J. Jacobsen som sluttet som stortingspolitiker, forteller Arne Lyngstad.

Under valgkampen i 2001 var han under behandling med cellegift.

– Valgdagen 14. september i 2001 ble jeg innvalgt på Stortinget for KrF med en margin på 70 stemmer. Samme dag fikk jeg gledesbudskapet om at cellegiften virket, og at utsiktene til at behandlingen ville bli vellykket var gode. Den dagen glemmer

jeg aldri, sier Arne Lyngstad. Han startet stortingsperioden som sykmeldt på grunn av kreftbehandlingen i 2001, men kom tilbake som stortingspolitiker. Først da gikk han ut offentlig og fortalte om sin valgkamp mellom cellegiftkuren.

Ut av politikken

Etter at Arne Lyngstad tok farvel med politikken, ble han direktør i Lukasstiftelsen.

– Etter at jeg ble syk igjen i år, fikk jeg se at min arbeidsgiver stilte opp og la til rette slik at jeg kunne komme gradvis tilbake ved å øke stillingsstørrelsen. Denne erfaringen har gjort meg overbevist om at gradert sykmelding med anledning til å jobbe i redusert stilling er periode er viktig. Videre er det viktig at en syk ansatt gis anledning til å holde kontakten med arbeidsplassen. Å få anledning til å delta i for eksempel en kaffeprat på jobben kan bety svært mye i en sykdomsperiode.

Arne Lyngstad trives i jobben han nå er tilbake i for fullt, og sier at politikken er historie for hans del.

– En stor forskjell fra da jeg var syk i 2001 til nå, var tilbudet om rehabilitering. I år var jeg på Røros i en måned. Jeg var helt tom for energi. Trening og kosthold løftet meg inn i yrkeslivet igjen, sier Arne Lyngstad.

– Gudstroen min er styrket etter den andre behandlingsrunden for kreft. Den var tøffere enn den første, sier Arne Lyngstad.

Han smiler igjen. Hjemme står flygelet. Han spiller – og lever!

“ Gudstroen min er styrket etter den andre behandlingsrunden for kreft.”

Arne Lyngstad

FAKSIMILE: I 2001 sto Arne Lyngstad første gang fram med sin kreftshistorie.

TILBAKE: Arne Lyngstad er tilbake i jobb igjen etter å ha vært igjennom nok en tøff kreftbehandling.

■ FAKTA

Kreft

■ Kreft er et samlebegrep på ulike kreftsykdommer som alle arter seg forskjellig. Felles for kreftsykdommene er at de starter med ukontrollert celledeling.

■ I 2008 fikk 26.121 personer diagnosen kreft i Norge. Av de var 14.000 menn og 12.121 kvinner.

■ I Nord-Trøndelag vil årlig omkring 100 personer i hver av de største kommunene Stjørdal, Levanger, Verdalen, Steinkjer og Namsos få diagnosen kreft.

■ Ifølge Kreftforeningen vil to av tre personer med diagnosen kreft overleve.

■ Prostatakreft er den hyppigste kreftformen blant menn – med 4.168 nye tilfeller i 2008.

■ Brystkreft er den kreftformen som rammer flest kvinner – med 2.753 nye tilfeller i 2008.

■ Det forventes at antall krefttilfeller vil øke med omkring 30 prosent fram mot 2020 og henger sammen med økt befolkning, økt levealder, flere overvektige, lav fysisk aktivitet og røyking.

■ 190 865 nordmenn hadde i 2008 en kreftdiagnose.

■ 63,5 prosent av menn og 66,7 prosent av kvinner med kreft er i live fem år etter at de fikk sin kreftdiagnose. Det er store variasjoner i dødelighet mellom de ulike kreftsykdommene.

■ Pasientforeningene innen Kreftforeningen skal nå utvide sitt arbeid for å bistå nye kreftsyke, og familier. Nye foreninger for hjernesvulst, lungekreft og lymfekreft er stiftet de siste årene. Disse pasientforeningene arbeider nå i landsdelen:

■ FFB Steinkjer og Innherred er foreningen for brystkreftopererte. Den har 114 medlemmer.

■ FFB Trondheim har 500 medlemmer.

■ FFB Stjørdal har 89 medlemmer.

■ Lymfekreftforeningen i Midt-Norge ble stiftet for to og et halvt år siden og har 75 medlemmer.

■ Margen Midt-Norge har 142 medlemmer.

■ Norlrico Sør-Trøndelag har 220 medlemmer.

■ Hjernesvulstforeningen ble stiftet i 2009 og har 300 medlemmer i hele Norge.

■ Profo Nord-Trøndelag (Prostataforeningen) har 69 medlemmer.

■ Profo Sør-Trøndelag 150 medlemmer.

■ Lungekreftforeningen ble stiftet i 2008 og har 200 medlemmer i hele landet.

■ UG Trøndelag og Møre og Romsdal er foreningen for de fra 15 til 35 år. Kilde og mer informasjon: www.kreftforening.no